

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Отбасы мен балабақша сабақтастығы

ЖАРИЯЛАНДЫ
16.12.2024СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/172956/

Толендиева Камшат Нурдиновна

Лауазымы: тәрбиеші

Алматы қаласы.

Алатау ауданы.

ҚМҚК «№197 бөбекжай балабақшасы»

Кіріспе

Баланың жан-жақты дамуы мен тәрбиесінде отбасы мен балабақшаның өзара байланысы ерекше маңызға ие. Баланың алғашқы қадамынан бастап, оның білім алуы мен тұлғалық қасиеттерін дамытуда отбасы мен балабақша тығыз қарым-қатынас орнатып, бірлесе жұмыс жасауы керек. Бұл мақалада отбасы мен балабақшаның өзара сабақтастығының мәні мен оның бала тәрбиесіне тигізетін әсері талқыланады.

1. Отбасының бала тәрбиесіндегі рөлі

Отбасы – бала үшін ең алғашқы тәрбие мен сүйіспеншілік ортасы. Баланың алғашқы қадамдары, алғашқы сөздері, негізгі мінез-құлқы мен өмірлік құндылықтары дәл осы ортада қалыптасады. Ата-ана баланың ең жақын тәлімгері әрі үлгісі болып табылады. Олар өз іс-әрекеттері мен мінез-құлықтары арқылы балаға адалдық, сыйластық, жауапкершілік сияқты қасиеттерді үйретеді.

Отбасындағы қарым-қатынас баланың эмоционалдық және әлеуметтік дамуына тікелей әсер етеді. Махаббат пен қамқорлыққа толы ортада өскен бала өзіне сенімді әрі ашық болып қалыптасады. Ата-ананың қолдауы мен бағыт-бағдары баланың қиындықтарды жеңуге, өз пікірін айтуға және жаңа дағдыларды меңгеруге көмектеседі.

Ата-ананың балаға қойған талаптары мен тәртіп ережелері оның жауапкершілікті түсінуіне ықпал етеді. Отбасында тәртіпке үйренген бала қоғамда да ережелер мен

нормаларды сақтауға бейім болады. Баланың қоршаған ортада өз орнын табуы, айналасымен дұрыс қарым-қатынас орнатуы және өз мүмкіндіктерін толық жүзеге асыруы ата-ананың берген тәрбиесіне тікелей байланысты.

Отбасының бала тәрбиесіндегі негізгі міндеттері:

- Баланың физикалық және эмоционалдық қауіпсіздігін қамтамасыз ету;
- Оқу мен даму дағдыларын қалыптастыру;
- Ұлттық және мәдени құндылықтарды бойынасиңіру;
- Баланың жеке ерекшеліктерін ескеріп, оның қабілеттерін дамыту.

2. Балабақшаның бала тәрбиесіндегі маңызы

Балабақша – баланың әлеуметтік ортаға бейімделуінің алғашқы қадамы. Бұл кезеңде бала өзіне жаңа орта табады, достарымен қарым-қатынас орнатуды үйренеді және топтық жұмыстарға қатысады. Балабақшада балалар тек білім мен дағдыларды меңгеріп қана қоймай, сонымен қатар өзін-өзі басқаруды, топта жұмыс істеуді және қоғамда өмір сүру ережелерін түсінуді үйренеді.

Балабақшадағы тәрбие мен білім беру процесі балаға оқудағы дағдыларын қалыптастырумен қатар, оның эмоционалдық және әлеуметтік дамуына да ерекше әсер етеді. Мұнда бала өзінің жекетұлғаретінде қалыптасып, өз сезімдерін басқара білуге үйренеді. Ол өз эмоцияларын танып, өзара қарым-қатынастарда мейірімділік, құрмет, адалдық сияқты қасиеттерді қалыптастырады.

Балабақшада балалар әртүрлі ойындар, жаттығулар және шығармашылық тапсырмалар арқылы жаңа дағдыларды меңгереді. Олар тек білім алумен шектелмей, шығармашылық қабілеттерін дамытып, өз ойларын білдіруді үйренеді. Сонымен қатар, балабақшада әртүрлі ұлттық дәстүрлер мен мәдениеттерге танысу арқылы балалардың дүниетанымы кеңейеді.

Балабақшаның негізгі қызметтері:

- Баланың тілін дамыту;
- Шығармашылық қабілеттерін ашу;
- Әлеуметтік қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру;
- Баланың эмоционалдық интеллектін дамыту.

3. Отбасы мен балабақшаның сабақтастығының маңызы

Отбасы мен балабақша арасындағы тығыз байланыс баланың психологиялық және интеллектуалдық дамуына

муы үшін аса маңызды. Бұл сабақтастық баланың тәрбиесінде үйлесімділік пен бірлікті қамтамасыз етеді. Егер ата-ана мен тәрбиеші арасында тұрақты әрі ашық қарым-қатынас орнатылса, бала өзіне қажетті тәрбие мен білімді ала алады, әрі оның дамуына қолайлы жағдай жасалады.

Тәрбиешілер баланың күнделікті жетістіктері мен қиындықтарын ата-аналарға тұрақты түрде бөлісіп, оларды баланың тәрбиелік процесінде серіктес етеді. Ата-аналар балабақшадағы оқу бағдарламалары мен тәрбие жұмыстары туралы ақпарат алып, баланың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, оны тәрбиелеу әдістерін үйлестіреді. Мұндай байланыста ата-ана мен балабақша қызметкерлерінің бірлескен күш-жігері арқасында баланың мінез-құлқы мен дамуына оң нәтижелерге қол жеткізуге мүмкіндік береді.

Отбасы мен балабақша арасындағы сабақтастық баланың әлеуметтік дағдыларында мытуды да маңызды рөл атқарады. Ата-ана мен тәрбиешініңынтымақтастығы, бір-біріне деген құрметі балаға сенімділік береді және оның психологиялық тұрғыдан қауіпсіз сезінуін есептігің тигізеді. Сонымен қатар, балабақша мен отбасының бірлескен жұмысы балаға мектепке дайындықты күшейтіп, оның әлеуметтік ортада дұрыс бейімделуіне мүмкіндік жасайды.

Сабақтастықтың негізгі артықшылықтары:

- Баланың дамуындағы бірізділікті қамтамасыз ету;
- Балаға деген талаптардың үйлесімділігін сақтау;
- Ата-ана мен тәрбиеші арасындағы сенімді қарым-қатынас орнату;
- Баланың өзін қауіпсіз сезінуін қамтамасыз ету.

4. Отбасы мен балабақша байланысын нығайту әдістері

Отбасы мен балабақша арасындағы қарым-қатынасты нығайту үшін төмендегідей әдістерді қолдануға болады:

4.1. Ата-аналар жиналыстары мен семинарлары

Ата-аналар жиналыстарын ұйымдастыру арқылы тәрбиешілер ата-аналармен баланың дамуы туралы пікір алмасып, қажетті кеңестер бере алады. Сондай-ақ, түрлі семинарлар мен тренингтер ұйымдастыру арқылы ата-аналардың тәрбиелік білімдерін арттыруға болады.

4.2. Ортақ іс-шаралар

Балабақша мен отбасының қатысуымен өтетін іс-шаралар – олардың арасындағы байланысты нығайтудың тамаша жолы. Мысалы,

мерекелік концерттер, спорттық жарыстар немесе шығармашылық байқаулар ата-аналардың белсенді қатысуына қамтамасыз етеді.

4.3. Тәрбиешілердің кеңестері

Тәрбиешілер бала тәрбиесіне қатысты нақты кеңестер беріп, ата-аналармен жеке еңгімелер жүргізу арқылы өз ара түсіністікті арттырады. Ата-аналарға баланың күнделікті тәртібі мен қажетті дағдыларды дамытуға арналған нағыз әдістемелер ұсынуды пайдаланы.

4.4. Цифрлық технологияларды пайдалану

Заманауи технологиялар отбасы мен балабақша арасындағы байланыс құралын жақсартады. Мысалы, мобильді қосымшалар немесе әлеуметтік желілер арқылы тәрбиешілер ата-аналармен күнделікті байланыс орнатып, маңызды ақпараттарды уақтылы жеткізе алады.

5. Баланың дамуындағы үйлесімділік

Баланың дамуында үйлесімділік ата-ана мен балабақша арасындағы тығыз қарым-қатынастың нәтижесі ретінде қалыптасады. Отбасы мен балабақша арасындағы бірлескен жұмыс баланың барлық даму аспектілерін қамтиды: физикалық, эмоционалдық және зияткерлік. Бұл үйлесімділік баланың толыққанды дамуына мүмкіндік береді, оның өмірге деген көзқарасын қалыптастырады және қоғамда өз орнын табуына септігін тигізеді.

Физикалық дамудың үйлесімділігі балалардың денсаулығы мен физикалық мүмкіндіктерін жақсартуға көмектеседі. Балабақшадағы белсенді ойындар, денешынықтыру жаттығулары мен балалардың күнделікті әрекеттері бала ағзасының дұрыс дамуына ықпал етеді. Ал отбасы осы процесті өз үйінде дұрыстамақтану, жеткілікті ұйқы және таза ауа дасеруендеу арқылы толықтырады.

Эмоционалдық даму ата-ана мен тәрбиеші арасындағы байланыс баланың психологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз етеді. Егер ата-ана мен тәрбиеші бір бағытта жұмыс істесе, бала өзін сенімді әрі сүйікті сезінеді. Бұл оның эмоционалдық тұрақтылығын нығайтып, әлеуметтік ортаға бейімделуіне көмек береді. Бала өзін түсінетін және қолдайтындамдармен қоршалғанда, оның эмоциялық жағдайы қалыпты деңгейге болады.

Қорытынды

Отбасы мен балабақша арасындағы сабақтастық – баланың болашағына ықпалдайтын негізгі факторлардың бірі. Ата-ана мен

тәрбиешінің бірлескен жұмысы арқылы балаға мейірімділік, білім және өмірге деген сүйіспеншілік дарытуға болады. Сондықтан отбасы мен балабақша арасындағы интымақтастықты нығайту – баланың бақытты және сәтті болашағын қалыптастырудың негізі.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Абилева С. Н. и др. Ата-ана мен балабақша интымақтастығы // Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің хабаршысы. – 2016. – С. 6.
2. Сайлхан Н. Отбасы-ерекше педагогикалық жүйе
3. Исабеков А. Е. Бала тәрбиелеудегі отбасы мен балабақша сабақтастығы // Уральский научный вестник. – 2017. – Т. 2. – №. 5. – С. 012-014.
4. Макенова Ж. Б., Нургалиева Н. Н. Балабақша мен отбасы қарым-қатынасының замануи мәселелері

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.